

PM 2013:161 RI (Dnr 123-108/2012)

**Laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 28 maj
2012 § 14; Minoritetsåterremiss av delar av årsredovisning
2011 med uppföljning av budget för Stockholms stad avseende
värdeöverföring från bostadsbolagen**

Yttrande till kammarrätten i Stockholm

Svarstid till den 3 oktober 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Till kammarrätten i Stockholm överlämnas yttrande i mål nr 52-13 m fl enligt
stadsledningskontorets förslag, bilaga 1 till promemorian.
Beslutet i ärendet justeras omedelbart

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde den 28 maj 2012, § 14, om värde-
överföring från bostadsbolagen samt om AB Familjebostäders och AB Svenska
Bostäders överlåtelse av vissa tomträtter och fastigheter.

Beslutet överklagades till förvaltningsrätten som avsåg överklagandena.
Förvaltningsrättens dom har överklagats till kammarrätten som meddelat
prövningstillstånd. Staden har förelagts att yttra sig över överklagandena, särskilt vad
gäller värdeöverföringar enligt lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
(AKBL). Stadsledningskontorets juridiska avdelning har upprättat ett förslag till
yttrande vari överklagandena bestrids och bemöts.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Jag instämmer i den bedömning som gjorts av stadsledningskontorets juridiska
avdelning.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar
följande.

1. Till kammarrätten i Stockholm överlämnas yttrande i mål nr 52-13 m fl enligt
stadsledningskontorets förslag, bilaga 1 till promemorian.

2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart

Stockholm den 25 september 2013

STEN NORDIN

Bilagor

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande
2. Förvaltningsrättens dom
3. Kammarrättens föreläggande med överklagandena

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Karin Wanngård (S) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

1. Delvis bifalla förslaget till beslut
2. Att utöver detta anföras:

När det ursprungliga ärendet behandlades i kommunfullmäktige skrev vi som företrädare för Socialdemokraterna att:

”På den samlade oppositionens krav på mer och tydligare information om hur 1 265 miljoner kronor ska användas återkommer Stadsledningskontoret med ett svar som innehåller 88

nya ord – varav inget svarar på kravet att i detalj redovisa de beräkningsgrunder som ligger till grund för förslaget.

Vi avser därför återupprepa vårt krav på att få en tydlig redovisning av hur pengarna är avsedda att användas. Vi kommer inte medverka till ett uttag ur allmännyttan som i största allmänhet syftar till att hjälpa Moderaterna att få ihop en vanlig driftsbudget. Däremot hade vi varit beredda att diskutera hur stadens tillgångar bättre skulle kunna användas för att gentemot befintliga planer öka ambitionerna för ett socialt och ekologiskt hållbart byggande som långsiktigt stärker hyresrätten och allmännyttan.

Det faktum att Moderaterna inte kan/inte vill redovisa hur dessa resurser ska användas understryker tyvärr våra farhågor att det inte finns några nya höjda ambitioner för bostadsförsörjningen. Så länge majoriteten förvägrar oppositionen information i frågan kommer vi inte delta i denna typ av beslut.”

Socialdemokraterna står fortsatt bakom detta ursprungliga ställningstagande.

Vi anser vidare att det är positivt att Kammarrätten prövar lagligheten i dessa beslut då förarbetena har lämnat ett tolkningsutrymme avseende hur stora värdeöverföringarna får vara samt vad som kan tänkas omfattas formuleringen: ’överskottet används för sådana åtgärder inom ramen för kommunernas bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning’. Att Kammarrätten tydliggör tolkningen av lagstiftningen är av principiell vikt för kommunens förhållande till de allmännyttiga bostadsbolagen såväl i Stockholm som i övriga kommuner i Sverige.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Olle Burell och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Avslå förslag till yttrande
2. Samt att därutöver anföra

Vi har i tidigare uttalanden tagit ställning mot majoritetens förslag om utdelning enligt 5§ AKBL. Vi anser att Förvaltningsrättens tolkning är allt för extensiv.

Försäljningen av Familjebostädernas fastigheter och vissa tomträtter i bland annat Blackeberg anser vi är felaktig och strider mot ABL då beredningsprocessen inte beaktats.

Vi har idag ingen annan uppfattning, varför vi fortfarande anser att bägge besluten ska upphävas. Vi hänvisar i övrigt till vårt yttrande till Kammarrätten.

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde den 28 maj 2012, § 14, om värdeöverföring från bostadsbolagen samt om AB Familjebostäders och AB Svenska Bostäders överlåtelse av vissa tomträtter och fastigheter.

Beslutet överklagades till förvaltningsrätten som avsåg överklagandena. Förvaltningsrättens dom har överklagats till kammarrätten som meddelat prövningstillstånd. Staden har förelagts att yttra sig över överklagandena, särskilt vad gäller värdeöverföringar enligt lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (AKBL). Stadsledningskontorets juridiska avdelning har upprättat ett förslag till yttrande vari överklagandena bestrids och bemöts.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade följande beslut den 28 maj 2012, § 14.

”Minoritetsåterremiss av delar av årsredovisning 2011 med uppföljning av budget för Stockholms stad avseende värdeöverföring från bostadsbolagen (utl 2012:73)”:

1. Stadens ombud får i uppdrag att vid Stockholms Stadshus AB:s extra bolagsstämma rösta om utdelning på totalt 670 mnkr med hänvisning till 5.1 § i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Utdelningen ska användas för åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar enligt utlåtandet.
2. Stockholms Stadshus AB:s ombud får i uppdrag att vid AB Svenska Bostäders extra bolagsstämma rösta om utdelning på 155 mnkr, vid AB Familjebostäders extra bolagsstämma rösta om utdelning på 355 mnkr samt vid AB Stockholmhems extra bolagsstämma rösta om utdelning på 160 mnkr, med hänvisning till 5.1 § i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.
3. Stockholms Stadshus AB:s ombud får i uppdrag att vid AB Svenska Bostäders extra bolagsstämma rösta om utdelning på 238 mnkr, vid AB Familjebostäders extra bolagsstämma rösta om utdelning på 257 mnkr samt vid AB Stockholmhems extra bolagsstämma rösta om utdelning på 100 mnkr, med hänvisning till 4 § i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag;

”AB Familjebostäders överlåtelse av fastigheter/tomträtter i Blackeberg, Hässelby och Bromma/Ulvsunda till Willhem Stockholm AB. Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 7 maj 2012 (utl 2012:74)”:

1. Som svar på kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. AB Familjebostäders överlåtelse av tomträtterna Blackebergs Gård 3, Lappmannen 3 och 4, Norrmannen 10, Skärkarlen 11, Smälänningen 3, Upplänningen 3 och Västgöten 2 i Blackeberg, Hingsten 18, Bergsryggen 22, Bergsudden 11, Landstinget 2 och 4 i Bromma, Sigrid 12 i Bromsten, Galleriet 2, Malmkronan 1, Matsalen 2, Paradsängen 1, Salen 2, Skänkrummet 1 samt Väggefältet 1 i Hässelby samt fastigheten Bergielund 1 i Bromma till Willhem Stockholm AB (org.nr. 556280-0085), till en köpeskilling om 1 463 mnkr och på övriga villkor som anges i utlåtandet, godkänns.

3. Stockholms Stadshus AB uppmanas ge AB Familjebostäder i uppdrag att genomföra försäljningen samt teckna erforderliga avtal;

”AB Svenska Bostäders överlåtelse av fastigheter/tomträtter i Hagsätra till Ikano Bostad i Hagsätra AB. Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 7 maj 2012 (utl 2012:75)”:

1. Som svar på kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. AB Svenska Bostäders överlåtelse av tomträtterna Höstsådden 1, Kolaren 1, Kolbotten 1, Kolryssen 1, Rågrian 1, Rågröken 1, Rågskylan 1, Stubbneken 1 och Ärtåkern 1 och fastigheterna Struthatten 3 och 4 i Hagsätra till Ikano Bostad i Hagsätra AB (org.nr. 556655-7863), till en köpeskilling om 890 mnkr och på övriga villkor som anges i utlåtandet, godkänns.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas ge AB Svenska Bostäder i uppdrag att genomföra försäljningen samt teckna erforderliga avtal.

Besluten överklagades till förvaltningsrätten som avslog överklagandena, se bilaga 2 till promemorian. Domen överklagades till kammarrätten som meddelat prövningstillstånd och förelagt staden att svara på överklagandena, se bilaga 3 till promemorian. Yttrande ska, efter anståndsbegäran, inkomma till kammarrätten senast den 3 oktober 2013.

Sammanfattningsvis anges följande grunder i överklagandena.

P-O L överklagar domen med åberopande av att besluten om försäljning av fastigheter strider mot kommunallagens regler om ekonomisk förvaltning och likställighetsprincipen.

A-M L överklagar domen och anger att besluten om försäljning av fastigheter strider mot aktiebolagslagens regler om styrelseledamöters möjlighet att delta i beredningen av ärende.

A M E överklagar domen och anför att beslutet om värdeöverföring strider mot begränsningsreglernas syfte att säkerställa bostadsförsörjningsändamålen och innebär en för extensiv tolkning av undantagen i AKBL.

R F överklagar domen och åberopar att beslutet om värdeöverföring strider mot AKBL då värdeöverföringarna överskrider det tillåtna och då beslutade överföringar kommer att användas för åtgärder som ligger utanför det ändamål som anges i 5 § AKBL. Vissa beräkningar redovisas avseende värdeöverföringarnas storlek. Angående förenligheten med syftet med 5 § AKBL anför bl a följande. De åtgärder som angivits är inte tillräckligt precisa och avser framtida planer. Ett stort antal av de åtgärder som överföringarna avses användas till ryms inte i ”kommunens bostadsförsörjningsansvar”. Vidare måste uttrycket ”integration och social sammanhållning” preciseras. De åtgärder som presenterats är inte heller tillräckligt redovisade avseende budget, kostnad eller genomförande.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att som svar på överklagandena överlämna stadsledningskontorets förslag till yttrande enligt bilaga 1, vari överklagandena bestrids och bemöts. Vidare föreslås att kommunstyrelsen förklarar protokollet över beslutet omedelbart justerat.